

PERIÓDICH SATIRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÁ AL MENOS ÒNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

10 CÉNTIMS CADA NUMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

MASANET.

Ha escrit óperas magníficas,
d' un mérit escepcional,
y figura en la vanguardia
del exércit musical.

LO JUTJE MARTINI.

«¡Son tan hermosas!
»Prescindim d' estatura, de forma y de colors...
Las altas per la majestat, las mitjanas per la regularitat, las petites per la gracia; las plenas per l' opulencia, las primas per la flexibilitat; las rosas per espirituals y las morenas per materials...

es alló d' exclamar:—¡Alabat siga Déu, y benedida una y mil vegadas l' obra més encisadora de las infinitas que han eixit de sas divinas mans!»

Posin aquest bréu monólech en boca del jutje Martini de Florencia—perque 'ls fets que vaig á relatar no passen á Barcelona, sinó á Florencia—y tindran un bosqueig moral de tan famós personatge, una de las naturalesas més inflamables que ha produhit la volcánica terra napolitana.

Un detall: quan lo govern italiá vá nombrarlo jutje de Florencia, lo Sr. Martini no hi veyá de alegría.

—¡Florencia... Florencia!... ¡Un nom de dona! exclamava, fregantse las mans. Y luego afegia com rient ab malicia:—¡No n' hi conegudas pocas de Florencias!...

Lo jutje Martini es molt simpátich, sobre tot quan está sentat. Te 'l rostre cubert de arrugas y depressions y fa ulleras... Qualsevol al veure'l darrera la taula del despaig, creurá descubrir en sa fesomia 'ls estragos causats per l' estudi y las vigílias.

Pero 's posa dret, dona unas quantas passas vacilants y desapareix l' encís. Los estragos aquells s' han extés per tot lo seu cos, cebantse principalment en la médula espinal y en las camas. Y no es que no haja estudiat; al contrari, ha estudiat moltíssim; pero aplicantse especialment á las humanitats... femeninas.

Los estudis sobre la dona tenen un gran atractiu; pero son de conseqüencias desastrosas, quan un s' hi llença de boig y sense fré.

Y més encare, si com li succeheix al jutje Martini, persevera en sas aficions, ab la fe cega de un fanátich, disposat á sacrificar la vida pel seu ideal.

Com escenas curiosas, las que solen veures en lo despaig del jutje Martini, sempre que la sórt ó

la desgracia li porta á una litigant del sexo débil, citada per la práctica de alguna diligencia judicial.

Lo jutje Martini que sent la farum de dona á través de la mampara, quan aquesta se mitj-obra per donar pas á una filla d' Eva, s' adressa sobre la butaca, los ulls se li encandilan, y 's revesteix de la magestat propia de un jutje de melodrama.

Concedida la venia per passar endavant, (lo jutje Martini no consent que ningú se li fiqui al despaig sense permís), quan lo róssech de las fallillas escombra l' estora, (allá á Florencia, com aquí á Barce ona, en lo despaig dels jutjes no 's coneixen encare las alfombras), lo jutje llansa sobre la dama una mirada imponent, y la dama abaixa 'ls ulls... pert lo color... (si no dú coloret) y per lletja que siga, en aquesta actitud se torna hermosa... interessant.

No n' hi ha prou ab aixó. La dama va enguantada, y 'l jutje Martini, ab aquell accent napolitá tan característich, li crida ab tó imperatiu:

—¡Treguis los guants!

La dama obeheix tota assorada... y llavors ja no está hermosa, sino hermosíssima.

Arriba per fi l' ocasió de prestar lo jurament, que sol precedir á totas las declaraciones, y com regularment la senyora may se 'n ha vistas de més frescas, no sab per ahont comensar. Llavors lo jutje Martini acut en son ausili, dihentli:

—Fassi 'l favor de dar-me la má.

La fiera s' amanseix.

La má d' ella tremola de por... la del jutje Martini tremola també, y quan aquell gel y aquell foch se troban, y quan ell fa colocarli 'l dit gros y l' índice, en forma de créu... en fi, que no 's pot explicar exactament la conmoció eléctrica que 's produheix en aquellas dos naturalesas.

Es un camp d' estudi que sometém als homes de ciencia. Que per un moment s' olvidin del hipnotisme, y 's fixin ab los fenómenos produhits pèl contacte de una má descarnada de jutje y de una má fina y perfilada de dona.

••

He dit avants que 'l jutje Martini que passa per moltes cosas, no consent que ningú se li fiqui al despaig, sense demanar previament permís.

En aquest punt, lo mateix qu' entre las donas, es lo que se 'n diu un home.

Si 'ls seus antecessors, més campetxanos ó menos ceremoniosos, establian certa familiaritat ab los actuaris y demés auxiliars de l' administració de justicia, lo jutje Martini no descendirá may de las alturas propias del seu càrrech.

¡Actuaris... dependents d' escribanía... escribents!... ¡Si fossen donas!

Sols tocantli 'l registre femení lograrían domar aquella naturalesa altiva. Si algú li deya:

—En tal ó qual causa ha de declarar sutana ó mengana, qu' es lo que se 'n diu una real mossa; lo jutje Martini, adelantant lo cos sobre la taula, dirfa:

—Cítala per demá á tal ó qual hora, y fássila entrar al despaig, baix la seva responsabilitat més estricta. Procuri que porti guants.

Si en lloch de trobarse á Italia, se trobés á Rússia, y en comptes de ser jutje, fos autócrata, anyadiria:

—¡Cuidado!... Que no s' equivoqui de porta. Li va 'l cap.

••

Entre la multitud que freqüenta 'l palacio de justicia de Florencia, se relatava un fet que sem-

bla un güento picaresch, y que no obstant allí 's dona com á verídich.

Apropiantnos un modisme de aquella terra, diguem que «*Si non e vero é ben trovato.*»

Estava 'l jutje Martini despatxant ab un dels seus actuaris, quan un altre de aquestos anomenat Petrillo, carregat de fulls de paper sellat, pitjá la mampara y 's ficá al despaig.

L' actuari Petrillo absorbit pèl treball, havia olvidat la consigna.

Lo jutje Martini, adoptant l' actitud severa, propia de aquestos cassos de transgressió manifesta, posantse tan rebanxinat com li permet la médula espinal, va increparlo dihentli, sempre ab accent napolitá:

—¿Qui li ha donat permís per entrar aquí, sense avisar?...

—Sr. Jutje... dispensi... ha sigut una inadvertencia.

—Pues jo li faré memoria.

Y ab má tremolosa apretava 'l botonet del timbre, apareixent als pochs instants lo secretari del jutjat, no sense donar previament dos ó tres cops á la mampara.

—Sr. Rimbaldo, formi immediatament expedient al senyor, per haverse permés *allanar* lo despaig del jutje de primera instancia.

••

Van transcorre tres dias.

Com á tot home manyach per las donas, los acaloraments del jutje Martini son de curta duració.

L' actuari Petrillo estava despatxant ab lo jutje, quan aquest, entre firma y firma, va preguntarli:

—¿M' han dit que tenía un fill pintor?

—Si senyor...

—¿Y qué pinta?... ¿qué pinta?...

—Paissatjes...

—¿Y figura?... ¿Pinta també figura?...

—Quan convé, també 'n pinta.

—Bueno... bueno... ¿Y pintará donas, no es aixó?

—Sí, Sr. jutje, també pinta donas.

—De manera—afegí somrient—que al seu estudi hi anirán modelos... ¿sab lo que vull dir?...

—Prou. En efecte: també hi van modelos.

—Home... home... ¿quí no li feya dir?... Veurá, veurá... buscarém una hora apropósit... y com jo soch tan aficionat á... l' art... ja 'm farà l' obsequi de acompanyarme al estudi del seu fill...

••

Al arribar á aquest punt interessant del diálech, se bada la mampara, y un altre actuari, distretament, penetra en lo despaig en la mateixa forma en que tres dias avants hi havia entrat lo senyor Petrillo.

Se renova exactament aquella mateixa escena.

—¿Qui li ha donat permís?...

—Dispensi...

Cop de timbre.

Aparició del secretari, Sr. Rimbaldo.

Ordre del jutje Martini:

—Sr. Rimbaldo, formi immediatament expedient al senyor per haverse permés *allanar* lo despaig del jutje de primera instancia.

Lo Sr. Petrillo, somrient y apart:—(¡Ja som dos!)

—¡Ahl escolti, exclama 'l jutje, cridant de nou al secretari que ja havia arribat á la mampara. Del expedient que s' havia comensat contra 'l Sr. Petrillo, 'n raspa 'l seu nom, posanthi 'l del senyor... Aixís adelantarem feyna.

••

Aquí acaba l' historia.

Segons escriuen, los florentins esperan que 'l ministre de Gracia y Justicia de Italia, al enterarse de las irresistibles inclinacions del jutje Martini, introduhirá una petita reforma en la organisió dels Tribunals de justicia, no trobant dintre de l' actual organisió una manera adequada de recompensarlo.

En efecte: elevarlo á magistrat de Audiencia, seria poca cosa... Nombrarlo President de Sala, no tindria lance.

Lo ministre de Gracia y Justicia, per deixar en bon lloch la Justicia, y sobre tot la gracia, pensa crear, segons diuen, un cos de presidents de Sala y Arcoba.

Lo Jutje Martini estrenará 'l cárrech.

P. DEL O.

DISFRESSAT.

Lo qu' es avuy, estich disposat á tirar la capa al toro y á divertir-me com un home.

M' han convidat al ball de *La Magrana* y vull aprofitarme de la ocasió. Un ball de máscaras no es una cosa que 's tingui á má tots los dias pera despreciarse aixís com aixís.

En la papeleta d' invitació que m' han entregat hi ha una nota que diu:

«Es obligatorio el disfras.»

Aixó es lo que més m' agrada. Per haverhi d' anar vestit de paysá, tan se valdria no móure's de casa. Un hom d' aquell modo es víctima de las

AL BALL.

—¿Qu' es aixó? ¿un traje de bany?
—No: es un modelo dels trajes que portarán los españoles, quan ja no tingan calsas ni camisa.

donas que portan careta, sense que per altra part puga esbrincar á ningú, perque ab la cara descuberta ¡quí es que s' atreveix á parlar de certas historias!

Poguenthi anar disfressat y ab careta, ja es tot un' altra cosa. ¡No 'n faré poca de broma! ¡No 'n trauré poch ni gayres de drapets al sol!

¡Pobre del conegut que 'm vingui entre mans! Prou lo deixaré més fret y parat que 'l Fivaller de pedra de la plassa de Sant Jaumé!

Me sembla que vaig ben disfressat.

¡De moro! Es un traje vulgar y una mica passat de moda; pero justament aquí está la gracia.

Com á mí tothom me té per un jove de xispa ab ribets d' original ¡vés qui será 'l que veyentme ab aquest traje tan sonso y tan estrambóich, m' arribi á coneixe!

Per supuesto, ningú, ningú no 'm coneixerá.

Nada, me sembla que ja ho tinch tot á punt.

¡Las onze! Aviat deurán comensar. Alsa, cap al carrer falta gent... Calla, crech que truan...

—¿Se pot entrar?

—¡Hola! ¿Tú per aquí, Ramonet?

—Sí... ¿que vas al ball?

—Ja ho veus: ara anava á sortir. ¿Vens, que m' acompanyarás?

—Si no es molt lluny ..

—A *La Magrana*, carrer de Sant Pau.

—Bueno: de passada me 'n aniré á retiro. No faré gayre marrada.

—Endavant, ja hi som: es aquí.

—¡Calla! Girat, que t' arreglaré aquesta cinta de la esquena.

—¿Que 'm queya?

—Sí; ja está forta: te l' he apuntada ab una agulla de cap

—Gracias: abur.

—Adios, Mariano: diverteixte forsa y vés que no 't conequin.

—¡Cá! ¡Ni 'l pare 'm coneixería!...

—¡Ah, salau! Ja sento 'l xibarrí que mouhen per dalt.

Crech qu' es al primer pis.

Veyám l' invitació. ¡Sí!... *piso principal.*

Será aquí. ¡Quins porters més mudats!

¡Buenas! Aquí va la *cuantraseña*...

—¡Ay! ¡ay! ¡Si que l' hi feta bona! Un dels porters ja m' ha conegut.

M' ha semblat que al passar deya al altre:

—Aquest moro 's diu Mariano.

Potser haurá sigut una aprensió mèva.

—Cá, cá! Endavant y vinga broma: veyám á qui faré pagar primer la festa. ¡Hola! Allí veig dugas mascaretas molt aixeridas. A veure si prenen varas.

—¡Ey, tú, bruixa! ¿Ahont vas tan tapada? ¿que tens por de constiparte? Semblas la *Brígida del Tenorio*.

—¿Y á tú, qui t' ha enganyat vestinte de moro? ¡Pobre Mariano!

—¡Malvinatje! Tambè aquesta 'm coneix. ¡Ja es particular!

Probém per un altre cantó. ¡Justa! Aquella pajeseta que va sola: sembla molt pacífica.

—¡Y donchs, noya! ¿que has baixat de per munt?

—Nó, que hi pujat de per vall.

—¿Sabs que jo t' estimo molt?

—*Eres turco y no te creo*

—No 'n fassis cas del vestit: un moro es tan persona com qualsevol altre.

—No pas los moros que 's diuen Mariano.

—¡Ay, bona nina! Sembla impossible: no puch

obrir la boca que no 'm coneguim. Per mí es ab la veu: ja veurás, ara parlaré palpissot.

Assentémnos aquí sota l' orquesta. ¡Oy! ¡y que hi ha bona companyia! Una cantinera com un pom de flors y una pescadora que 'm sembla que 's deixarà pescar. ¡A ellas!

—¿Que tal, zirenaz del mar gran? ¿que no trobéu zozio?

—¿Y tú que n' has de fer?

—Molta coza; potzer zi ezteziu zolas jo uz zabria trobar una companyia bona.

—¡Ay, moro! ¡que 'n tens poca de gracial Vès, vès, no 'ns amohinis.

—Zou molt mal agradozaz.

—Y tú molt papanatas. ¿Que no sabs que un home que parli palpissot y 's digui Mariano no pot sortir may de caseta? Vès, tórnat'e'n al llit...

—¡Recristina! Aixó ja passa de la ratlla: per forsa aquí al salò hi ha algú que 'm coneix, y ha tingut la patxorra d' anar avisant á tothom que jo 'm dich Mariano.

Nada, deixem passar una estona: me 'n vaig un rato al restaurant.

¡Alsa, alsa! ¡quina concurrencia més numerosa! Se coneix que 'l ball obra las potencias de la gana.

¡Tè rahò! Pendré alguna coseta: aixís, sol, me sortirà més barato que si ja hagués fet alguna conquesta.

¡Bo! ¡y ara! ¿qu' es aquest escándol?

Tothom me mira y riu. Potser no soch jo 'l que miran.

¡Sí, sí! Ara ho veig... si fins me senyalan ab lo dit.

—¡Aquest moro 's diu Mariano!

—¡Ja n' han fet un coro y tot! Vaja, no tinch més remey qu' anárme'n á casa. Aixó es irresistible...

¡Malvinatje 'l ball y 'l que m' ha donat la invitació

—¡Ey, ey! ¿ahont va tan cremat?

—¡Qué! ¿que per ventura s ha d' explicar als porters per qué s' entra y per qué se surt?

—¡Nó, home nó! No 's cremi. ¿Se 'n va? Corrent. Pero al menos treguis aquest paperot de la esquena.

—¿Quín?

—Tingui... ¿no veu que pèl carrer l' escandalisarian?

—Bo! ¿qué significa aquest lletrero? *Aquest moro 's diu Mariano...* ¿Quí m' ho ha posat aixó?

—¡Vosté dirá! Quan ha entrat ja ho portava.

—¡Ara ho entench tot! ¡Ay, Ramonet! ¡Ja 't juro jo que me la pagarás! ¿Vet' aquí lo que m' ha clavat quan m' apuntava la cinta!

¡Murri, més que murril...

A. MARCH.

PER UN PETO.

Perque ab un ardent petó
vareig sellar ta má fina,
ara 'm dius que t' he faltat
y 'm promets que no m' estimas!
Vaja, nena, no traheixis
á ton ánima senzilla;
qu' encar' que ta mare 't digui,
qu' has de fer la ressentida,
sè que no t' ha ofés la proba
d' un amor qu' en mí may minva:
que prou, sense tú pensar,
vares probarmho aquell día,

que suau apartant la má
que mos llabis oprimian,
mirantme ab ulls de passió
y abaixant després la vista,
perque 'l rubor en tas galdas
pintá una flor carmesina,
ab tendre y melosa veu
vas dirme sóls: «¡Vaja, estigas!...»

NOY DE LA MARE.

UNA CARTA DESCLOSA.

A MON AMICH J. LLOPAS (A) OJITOS.

Estimat amich; gran pena m' ha causat la lectura de la tèva carta. No has de dir ahont está escrita. Son perfumat paper, la pressa ab que está feta y sobretot las exclamacions de alabansa al parlar de la dona que vas tenir la fortuna de conquistar fa pochs días, te delatan. Al llegirla me semblava sentir la coneguda olor d' essencias del *budoir* d' una *cocotte*.

¡¡Quánt te compadeixo mon bon amich!!

Tota aquesta ditxa y felicitat que 'm dius que estás disfrutant com ja may havias somiat, ¡¡quánt cara 't costará!! Mes de una vegada malehirás lo punt y l' hora en que vares coneixer á la que avuy te fa tan felis.

Jo també, com tú, he passat per aquesta crisis per que passa la majoria dels joves en que 's créu que la verdadera ventura, está en tenir una fulana que 'ns diu que 'ns estima de *debó*.

¡¡Desgraciat Llopas, ahont t' has ficat!!

Deixa, deixa á n' aquesta dona, qu' encare que no t' ho sembli, 't ven las caricias á un preu molt alt.

Tot plé d' entussiasme 'm dius en la tèva que fin ara no has comprés lo qu' es lo cel que 'ns pintan plé de felicitats.....

No, no es aquesta la felicitat complerta; hi ha per fortuna nostra alguna cosa més que aixó.

Vaig á contarte lo que va succehirme pochs días avants de renyir ab aquella Carmen que tú ja coneixias y que tan xiflat me va tenir, trobantme com tú ara.

Eran dos quarts de sis del dematí quant nos ficavam al llit de casa sèva.

Sortiam del ball de máscaras del Liceo y jo estava rendit; no podia dormir; sentia encare en mon cap aquell bullici del ball; veyia passar per davant de mos cansats ulls máscaras y homes; en mas orelles bronzia encare aquell ruidol infernal de riallas, crits y gatzara..... y se 'm aparexia la taula del restaurant ab plats bruts y copas mitj plenas; sentia lo soroll que feyan al topar; veyia los mossos que corrian ab uns papers llarchs y estrets sobre safatas, verdader imán que feya sortir los diners de las butxacas dels homes, mentres las donas se posavan los abrichs, tapantse las caras descoloridas y ullerosas.

Tot ho veyia y sentia confosament com per entre mitj de una espessa boira de fum de tabaco que 'm feya estossegar molt sovint.

Per entre los mal tancats finestrons y cortinatjes vermells del balcó, pugnava per entrar la claror del naixent día desparramant per tota la sala una llum esmortuhida, la suficient empero perque se distingissen tots los objectes.

¡Lo desordre que 's percibia era encantador!

A terra, caygudas sobre dos sabatetas de satí blau, s' hi veyan dos mitjas de seda negra; sobre

LA FALTA.

—Vaja, no siguis esquerpa.
 —¡Fugi, home, déixim está...!
 —¡Total, per una abressada!
 —¿Y si 'ns veyá 'l seu papá?

LA PENA.

—¡Cóm! ¿No te 'n donas vergonya de lo que has fet, insolent?
 —¡Que sè jó! Jo no 'm pensava que vosté 'ns estés veyent.

una cadira, tiessos y encarcarats, uns enaguas; en una altra cadira una cotilla vermella guarnida ab puntas negras; al costat seu una *chambra* plena de guarnicions, més enllá, sobre 'l sofá, lo caput-

xón de satí blau y á sos peus la careta de vellut negre.

Sobre 'l tocador, barrejats, los respallets, los *imperfibles*, lo cuixinet de las agullas, la borla dels polvos, los botons de las orelas: tot estava en revolució com si aquell moble hagués sufert los efectos d' un terremoto. Era un quadro precios.

A mon costat sentía, ab aquell dols accent madrilenyo impossible d' imitar, paraulas dolsas plenas d' amor y carinyo; per lo voltant del coll uns brassos més fins que la mateixa seda, m' apretavan dolsament: veyá una cabellera preciosa que com cascada d' assebaig queya per damunt d' una espatlla més blanca que 'l marmol; sos grossos y hermosos ulls al mirarme semblava volían fujir á besar los meus; sa camisa plena de capritxosos llassets y cintas s' escapava de sobre son bras deixant veure sa garganta preciosa.... — ¡Oh qué felissos som! no deixava de repetir ella; no es posible major ditxa que tenirte entre mos brassos.... Estíman sempre y sempre serém felissos aixís.

Y sos llabis vermells com lo coral, los sentía sobre 'ls meus com foch.

¿Veritat que no hi ha felicitat com aquesta, en lo mon?

De prompte sobre nostre cap sentírem un soroll estrany, com si responguesen á aquella pregunta. Soná un dols *cric crac, cric crac*, y una véu mitj apagada que fent llarga cantarella cantava:

«La mare de Dèu
 quan era xiqueta,
 anava á costura
 á apendre de lletra.»

Aquell *cric crac*, era la remor de un bressol, y aquella véu lo cant de una mare que feya dormir á son fillet.

Ella y jo nos quedarem frets y callats.

Efectivament, més que aquella ditxa que al fi no es més que un desitj brutal, hi ha la ditxa de la familia, de la dona propia, pura y casta, y que podem ensenyar á tothom ab orgull. La ditxa de esser á casa tèva en que cada moble 't guarda un dols recort.

Sí, estimat Llopas, deixa á aquesta cubana, no derrotxis ni diners ni salut ab ella, que may t' ho apreciaria.

Creu lo que 't diu un amich que 't vol-bé y que t' estima; procura imitarme á mí: bsúcat una noya de familia que siga digna de portar ton nom y casat.

Desengányat, tart ó dejorn ho haurás de fer y més val araque estás en la pleritut de la vida que luego en que cansat y aburrit corres lo perill, no fentho, de trobarté com lo soldat que després de molts campanyas, mitj estropellat, li donan lo retiro per inútil.

Ton amich de debó

MIGUELILLO.

EN UN ALBUM.

Tot l' album he registrat par veure si en ell hi havia alguna qu' altra poesia que digués la veritat.

Hi trobat versos molt bons dedicats á sos ullets,

al seu cor, al seus peuhets
y als seus llabis tan bufons.
Li diuhen bonica, hermosa,
sirena, ninfa, cel bell...
l' un li alaba 'l seu cabell
y l' altre sa veu melosa.
Y encar' que 'l dupte no hi cab
y fa justícia qui halaga,
la vritat, crech qu' empalaga
perque tot, tothom ja ho sab.
S' ha de buscar cosa nova,
secrets sense ser mentida,
d' aquells íntims de la vida
que no deshonra á qui 'ls roba.
Y en tants versos y gargots
no n' hi ha cap que mogui bronca,
ni digui que vosté ronca
com un cabo de burots.

RAMÓN COLL GORINA.

L' ECLIPSE.

—¿Que no puja al terrat?
—¿Al terrat ab aquesta fresca? ¿Qué hi va á fer?
—¿Carambas, senyora Maria, está molt atrasada de noticias! ¿No sab que la lluna s' *escripsa*?
—¿Ah, sí? no ho sabia. ¡Com aquest any l' homenet de casa ni menos ha comprat *parnöstrich*!
—Pues si senyora: avuy deixonsas la lluna.
—Anem, anem, donchs; es cosa que m' agrada véureho.
—Miri, hem arribat al punt: ja está tota tapada.
—No la veig pas.
—¿Está clar! Si está tapada ¿cóm l' ha de veure?
—¿Oh! Es que ara mateix l' he vista desde la galería, y encara estava tota sencera.
—¿Ay, tè rahó! ¡Si era un núvol que se li havia posat al devant! ¡Calli, calli! Tot just ara comensa.
—¿Qu' es extrany, oy?
—¿Y tal! Miri: y sembla que la lluna ho coneix, la pobra, que ha d' *escripsarse*. ¿Repara quina cara més trista fa?
—¿Sí!... ¿Qué deu ser aixó que la tapa?
—¿Oh! ¡Quí sab! Potsé 's tapa ella mateixa.
—¿Y cóm?
—¿Ay, ay! ¿que no s' ha tapat may vosté?
—¿Vol dir com un cubriment de cor? ¡Fugi, dona, fugi!
—¿Oh! Es que ab aquestas cosas del cel un hom no hi pot dir res de cert. ¿Quí hi ha pujat allí dalt?
—¿A la lluna? Mussiu Arbán.
—¿Oh! Pero aquell no pot haverho contat á ningú, perque encara no ha tornat.
—Miri, miri! Ara si que casi no 's veu res.
—¿Qué depressa va, oy?
—Sembla una mort repentina
—Avants no succehia tan sovint aixó.

—¿Tè rahó! Ni 's tapava tota d' aquesta manera.
—Guayti... s' ha tornat tota vermella.
—Per mí aixó porta qua.
—¿Vol dir?... ¿Quina qua vol que porti?
—¿Qué sè jo! Potser aixó de tornarse vermella, vol dir que 's dona vergonya de las cosas que véu aquí á la terra.
—¿Qué vol dir que las véu?
—¿Per supuestó! ¿No tè ulls com vosté y cóm una servidora?
—Per mí aquesta vermelló es un altra cosa.
—¿Quina?
—Per mí ho fa 'l fret.
—¿De quin modo?
—Ja veurá. ¿no se 'ns torna 'l nas vermell á nosaltres? Pues si aquí ja se 'ns torna 'l nas vermell, ab lo fret que deu fer per allí dalt ¡calculi si no se li ha de tornar vermella tota la cara!
—No 's pensi, potser vosté hi toca més que jo.
—¿Es raro! En ma vida havia vist la lluna vermella!
—¿Ah! ¿no?
—Quan era noya, recordo que també va *escripsarse*, y 's va tornar blava
—Potser vol dir verda.
—¿Potser sí! ¡Com fá tants anys!
—Y ¿qué deu resignar aixó?
(Lo marit de la senyora Maria apareix en lo terrat.)
—Ja t' ho diré jo lo que resigna. Resigna que mentres vostés s' están aquí xafardejant, la criatura nostra ha caygut del bressol y s' ha fet un xiribech com una sindria, y resigna també que 'l marit d' aquesta senyora fá tres quarts que s' está á la porta del seu pis, trucant y renegant com un condemnat...

MATÍAS BONAFÉ.

MONEDA DE LA HISTORIA.

Federico Guillermo de Alemania, al principi de son reynat feu un viatge á Hungría. Estava un dia passejantse per un lloch solitari y 's top abá un subjecte que fumava tranquilament.

Lo rey ab tó de franquesa que casi rayava en grosseria li preguntá:

—Hola, mestre ¿qui ets?

—Lo jutje del districte, respongué l' húngar.

—¿Y que tal, estás content del teu ofici?

—Contentíssim.

—Vaja me 'n alegre.

Lo rey anava á allunyar-se; pero l' húngar tingué á be dete-nir-lo preguntantli:

—Y tú ¿qui ets?

Lo rey se inmutá; pero creyent que anava á deixar confós al pobre jutje, li respongué:

—Soch lo rey de Prussia.

L' húngar, impasible, continuá:

—¿Y estás content del teu ofici?

—Naturalment, barbotegá Federico Guillermo, mortificat davant de tanta indiferencia.

D.ª Bárbara Caballo,
filla d' un carrabiné:
es capás de pegá á un home
y hasta á quatre, si convé.

DISFRESSAS ECONÓMICAS. PER ADOFONT.

—¡Me 'n alegro! digué l' hungar, girantse d' espatllas y tirantli una bocanada de fum.

Diálech entre 'l célebre dibuixant Cham y 'l no menos célebre funámbul Blondin:

—Sr. Cham, si algún día 's decideix á passar la maroma ab mí, ja ho sab.

—Ab moltíssim gust, Sr. Blondin; pero ab la condició de que jo haig de portarlo á vosté.

Lo pintor Rafael, com tots los grans artistes s' ofenia de la crítica quan aquesta no era justa.

Dos cardenals li feyan cárrechs per haver pintat en un quadro molt vermel·las las caras de Sant Pere y Sant Pau.

—Senyors, respongué 'l pintor vivament ofés: han de saber que hi procurat pintarlas tal com se troban en lo cel.

—Y com sab vosté...

—¡Oh! interrompí 'l gran pintor: aixó 's compren fácilment. Sant Pere y Sant Pau están roigs de vergonya de veure la igl sia tant mal gobernada.

FOCH Y GEL.

Diu que quan quinze anys tenia la tia de donya Clara, si l' hi besavan la cara com un carbó s' encenia.

Ara que té setanta anys ha vist ja la pobra vella qu' aquells afanys de donzella s' han tornat altres afanys, porque veu ab greu doló—mentres que trista 's recela—

qu' ara 'sen! vella, la gela hasta l' aire d' un petó.

J. PUIG CASSANYAS.

PRINCIPAL.

Durand y Durand es realment lo qu' esperavam: un *vaudeville* divertidíssim.

Perque una obra de aquest género, fins traduïda, conservi la gracia necessita tenirne molta.

Cada poble té la seva manera de viure. Remontémnos al temps en que tot Catalunya reya fins á esquixarse, veient representar las gatadas de don Serafi Pitarra. ¿No es cert que aquelles obras tan genials, tan típicas, tan acomodadas al nostre gust, haurían perdut un vuytanta per cent, traduïdas á un altre idioma y representadas en un' altra escena?

Tal succeheix ab lo *vaudeville*. La gracia ingénita s' evapora. Certas alusions quedan sense aplicació. Los mateixos tipos semblan exótichs.

Per comedias, los hi falta la naturalitat; per bufonadas, careixen del sabor del país.

No queda més que la travessura del desarrollo, y aixó per sí sol no basta.

Parlém en tassis general.

Respecte á *Durand y Durand*, ab tot y aquestas dificultats propias del género, es una obra que s' escolta ab gust creixent.

Enclou una sátira fina sobre 'ls triúfios del foro que treuhen de test á un *bourgeois* enamorat de la fama del advocat Albert Durand. Lo tipo de

sogre es una caricatura que no pert may la gracia. En lo mateix cas se troba l' adroguer, l' *épiciér* (¡quánta diferencia entre l' *épiciér* francés y 'l nostre adroguer, tot sent lo mateix!) També l' *épiciér*, que 's fa passar per advocat, es de lo més cómic que puga imaginar-se.

Los demés personatjes encare que ben apuntats no tenen un relléu tan extraordinari.

L' acció está desenvolupada ab una gran habilitat.

Després de un acte d' exposició senzilla y clara, vé l' acte segon, teixit de complicacions, terminat per una escena de gran efecte.

En lo tercer, que transcorra en la Sala *des Pas perdus* del *Palais de justice*, succeheixen incidents molt xocants, y 'l desenllás surgeix de una manera natural, dintre del tó bufo propi del género.

L' execució, en general acertada.

Las senyoras Gambardela, Alverá y Alvarez, lo mateix que la dama jove, qual nom no recordo, y hasta la que fa de criada, desempenyan sos respectius papers á conciencia y ab desembrás.

Al Sr. García, un aplauso entusiasta. Es un actor vell que progressa sempre. En *Guerra en tiempo de paz*, vá agradarnos; en *Durand y Durand* nos ha satisfet. ¡Molt be, D. Domingo!

Lo Sr. Manso se troba perfectament dintre del paper del *épiciér*: es un vestit que li cau al pé.

Lo Sr. Peña fa lo de sempre.

Qui mereix una fregada d' orelles es lo senyor Mesa. Halagat, sens dupte, per una part, del públich que, de fixo, no li vol bè, exagera fins á tal extrém los papers que li tocan, que generalment se surt del quadro, rayant en lo desentó.

En *Durand y Durand* fa un tartamut, y comensant per embadurnarse la cara de una manera deplorable, y acabant per bellugarse descompasadamente, fer muecas y parlar, no com á tartamut, sinó com á energúmeno, la feyna que fa resulta basta, deslluída y xocarrera.

A tals recursos no hi apelan may los actors de mérit, y per lo mateix que li reconeixém talent y facultats y per ser encare jove y estar á temps de separarse de aquest mal camí, 'ns permetém donarli aquest *quien vive*, sens la més remota intenció de molestarlo.

Mestres té la escena castellana, en l' art de la caricatura de bon gust. Si vol que li indiquém un patró, á més de alguns dels actors que 'l rodejan, que sense ser grans notabilitats, tenen quan menos tacto y travessura, recordi la manera del avuy desventurat Zamacois, y ab aquesta cita 'ns estolviará allargar més temps la present fraterna.

LICEO.

CARMEN.

Lo llibre de aquesta ópera ha sublevat lo *patrioterisme* espanyol.

Se comprén y s' explica. Es l' edició mil y una de la manera que tenen los francesos de veure *las cosas d' Espanya*.

Pero, no, 'ns fém nosaltres mateixos. mereixedors fins á cert punt, de que se 'ns consideri de una manera tan errónea? Lo cant y ball flamench han invadit la península com una epidemia; l' afició á las corridas de toros vá en augment de día en día; la política de per riure, es la única que prospera; l' administració desballestada 'ns coloca al nivell

de Turquia... En una paraula, á Espanya passen cosas que no 's veuen en lloch més del món.

¿Qué té, donchs, d' extrany, que 'ls escriptors francesos contemplant á través de sa fantasia á un país tan extrany, tan indefinible, tan inexplicable, per inundar sas obras de color local, no compreguin á Espanya, sense xulos, gitanos, cigarreras, soldats, contrabandistas y toreros?

Lo mestre Bizet, ansiós de fer música espanyola, en una obra de Merimée vá trobar l' assumpto de *Cármén*. Allá hi ha tot lo que 's necessita per sostenir lo convencionalisme que s' ha format sobre la nostra nació.

Una cigarrera de *rompe y rasga*, que fereix á una amiga de treball; un soldat que haventla de guardar se 'n enamora y la deixa fugir; una *juerga* en una *venta*, ahont lo soldat, seduhit per la cigarrera, deserta, unintse á una partida de contrabandistas; un descans de paquetaires en mitj de la montanya; un cambi de amant de la cigarrera, que deixa al soldat per un torero, sense més lley que 'l capritxo; un principi de corrida de toros, y al peu de la plassa de Sevilla, una ganyetada á la protagonista, que li dona 'l soldat, víctima de sos desdenys.

Pero, ¿qué importan los contrassentits de un argument d' ópera? ¡Son tan contadas las que resisteixen l' anállisis baix l' aspecte histórich, — quan son históricas; — baix l' aspecte local, — quan se refereixen á las costums y al modo de ser de algun país!... Lo mateix *Faust* de Gounod, resulta una burda falsificació del gran poema de Goethe.

Lo compositor necessita situacions musicals y pretextos per esplayarse... lo demés li importa poch.

Cármén ab tots los seus defectes n' ofereix á cada punt, y 'l geni de Bizet, qu' es lo geni de la delicadesa, de l' elegancia y del bon gust, arriba fins á un extrém assombrós.

Es precís sentir aquesta composició, nó una ni dugas vegadas, sinó moltes, per descobrirhi cada día nous encants. Hi ha una infinitat de primors y maravellas, que fan d' ella una filigrana continua. En altrás obras se senyala tal ó qual pessa que sobressurt; en *Cármén* será difícil senyalarne una que no siga notable.

¡Quina manera de transformar las melodias populares de Andalucía, en joyas musicals de primer ordre! Conservan totas lo carácter originari; pero están embellidas, no sols per la transformació que ha operat en ellas lo compositor, sinó per lo bè que ha sabut colocalas dintre de la partitura. No d' altra manera fabrican las abellas la mel de la primavera, que á la dúlsura propia de aquest producte, reuneix lo perfum característich del romaní.

No sens extranyesa vaig veure 'l día del estreno l' apatia del públich: *Cármén* no vá arrastrarlo. Semblava que no enténia aquell llenguatge, per altra part tan clar y expressiu... y sobre tot, tan hermós. Tal vegada 'ls ecos virils de *Lohengrin*, qu' encare ressonan pel gran teatro, li feyan extranya la gran composició de Bizet.

Pero, ó molt m' enganyo, ó succehirá ab aquesta, lo que ha succehit ab la gran ópera de Wagner. Ha costat d' entrar; pero un cop versada, no n' hi ha d' altre. Y ab major motiu *Cármén* arribará á ser aquí una ópera de repertori, porque si *Lohengrin* es cervesa de Baviera, *Cármén* es *manzanilla* ó daurat *Jerez*, plé de perfum,

LA NOSTRA GENT. (*Dibuix de Mariano Foix.*)

—¡Que n' ets de simpàtich y carinyós! No hi ha un altre marit en tot Barcelona tan amable com tú...
 —¿De debó? Ja conech que vols demanarme alguna cosa... ¿Qu' es? ¿Un vestit ó una pulsera?

y 'l nostre paladar meridional s' acostuma més fàcilment al vi generós que á la cervesa.

No vull citar trossos, ni fragments: tota l' ópera es *filet*, com diu l' amich Ixart.

En la segona representació l' éxit poch decidit de la primera guanyá un cent per cent. En las successivas anirá en progressió geométrica.

Si en la temporada próxima, l' empresa tè la sort de trobar un tenor de millors condicions que 'l Sr. Dante del Papa, la fortuna de *Cármén* serà feta. Las representacions actuals haurán sigut un *avant-gout*, molt propi per disfrutar un altre dia á *tuti-plé*.

En l' execució sobressurt la protagonista, senyora Frandin. Prima, nerviosa, ab dos ulls com dos centellas, enamorada del seu paper y ab certas tendencias á exagerarlo, sinó vesteix lo personatge ab propietat rigurosa, 'l repressenta ab garbo y *amore*, y 'l canta ab intenció, trayent gran partit de sa veu, encare qu' escassa, ben timbrada y favorescuda per una escola molt correcta. En l' habanera del acte primer y en la cansò bohemia del segon, vá ferse aplaudir desde 'l primer dia.

La senyora Corsi, més que una pagesa andalusa, sembla una colegiala que ha fugit de la pensió. Conta de una manera inmillorable la romana del acte tercer.

Las senyoras de Sanctis y Mas donan gran real al difícil quinteto del segon acte y al terceto de las cartas del acte tercer.

Al tenor, una part del públich lo tèn mitj aturullat. No obstant. quan pot jugar la mitja veu, com en l' andante del segon acte, 'ns agrada molt, á pesar de la duresa del seu órgano vocal.

Qui ha fet una creació del tipo de torero, es lo Sr. Carbonell. Figura, traje, interpretació, fins la veu y sa manera especial d' emétrela 'l favoreixen. Lo públich li fa repetir cada nit las coplas del acte segon.

Los coros ajustats; n' hi ha un de xicots al acte primer, qual repetició es de rigor. La orquesta inmillorable. Los preludis dels quatre actes son á quin més hermós y 's tocan com dehuen tocar-se. 'L del quart acte 's fa repetir.

Un aplauso calurós y entusiasta al mestre Goula, que ha portat lo barco á port. ¡Cuidado que *Cármén* es difícil! Donchs en Goula ha lligat aquell pom de flors, produhint una toya, que 'l que aquestas ratllas escriu, no 's cansará may de véurela ni de olorarla.

ROMEA.

La próxima senmana estreno de la tragedia *Mar y cel*, de D. Angel Guimerá. No hi faltarem.

NOVEDATS.

S' ha posat en estudi un melodrama d' espectacle titulat *El heredero de Belvedero*.

Segons tinch entés es degut á la ploma del autor de *La portera de la fábrica*.

TÍVOLI.

En la *Guerra santa*, á més de una execució regular que val aplausos á la senyora Seuba y senyoreta Mariscal, aixís com als senyors Sala Julián, Gil y Puig, s' han combinat ballables y s' han tret trajes y decoracions que han sigut molt celebrats.

La del *lago Baikal* del Sr. Carreras s' ha vist molt aplaudida.

L' orquesta s' ha portat molt bè.

Ab aquesta sarsuela continúa la tradició del *Tivoli*, de presentar las obras ab esplendidés.

No dupto que l' empresa agabellará moltas mitjas pessetas.

CATALUNYA.

—¿Qué me 'n diu del *Conde Ernesto*?

—Home, segons m' han contat, s' ha deixat de títols nobiliaris, y despedintse dels senyors Montó ó Moltó (no n' estich segur) y Benavent, ha posat puesto de verdura á la Boqueria.

—De modo que...

—Que may s' ha vist tanta hortalissa reunida sobre l' escenari de un teatro.

—Es dir que...

—Que 'l dia que senti cridar pèl carrer:—«¡A la bona pastanaga!...» no ha de fer més que treure 'l cap al balcó: aquell serà *El Conde Ernesto*, que ha vingut á menos.

UN ESTRENO A MATARÓ.

Tenim excelents noticias del drama catalá *Lo mas malehit*, degut á la ploma del jove poeta don Salvador Llanas y Rabassa.

Dos representacions, coronadas per l' éxit, s' han donat de aquesta obra á Mataró, la segona, á benefici del autor, qu' entre altres obsequis ha rebut de l' Ajuntament de aquella ciutat, l' oferta de costejarli la impressió de l' obra.

Molt nos complaurá llegirla; pero encare més nos agradaría véurela posada en algún teatro de aquesta capital.

Lo Sr. Llanas Rabassa es autor de dos petits volums de poesias líricas, titulats *Hojas y Excepcionismo*, dels quals varem ocuparnos favorablement.

N. N. N.

LO MATRIMONI.

(OPINIONS)

UN CASAT DE NOU.

¡Soch casat! ma ditxa es certa,
ma il-lusió es al fi cumplerta,
ja no faré bojerías;
l' amor sa porta 'm té oberta
al menos... per quinze días.

UNA CASADA DE FRESCH.

Ara ja 't tinch dins la gabia,
m' has fet está un any en *babia*,
¡ay pobret! preparat ara,
ja veurás la méva mare,
si 'n porta á sobre de rabia.

UN POETA.

Fou un ángel del cel, ma dolsa aymía
hasta l' jorn malastruch, que 'ns vam casar:
l' hi sentida molts cops mentres dormía,
y adeu poesia...
¡Quín modo de roncar!

UN CASAT VELL.

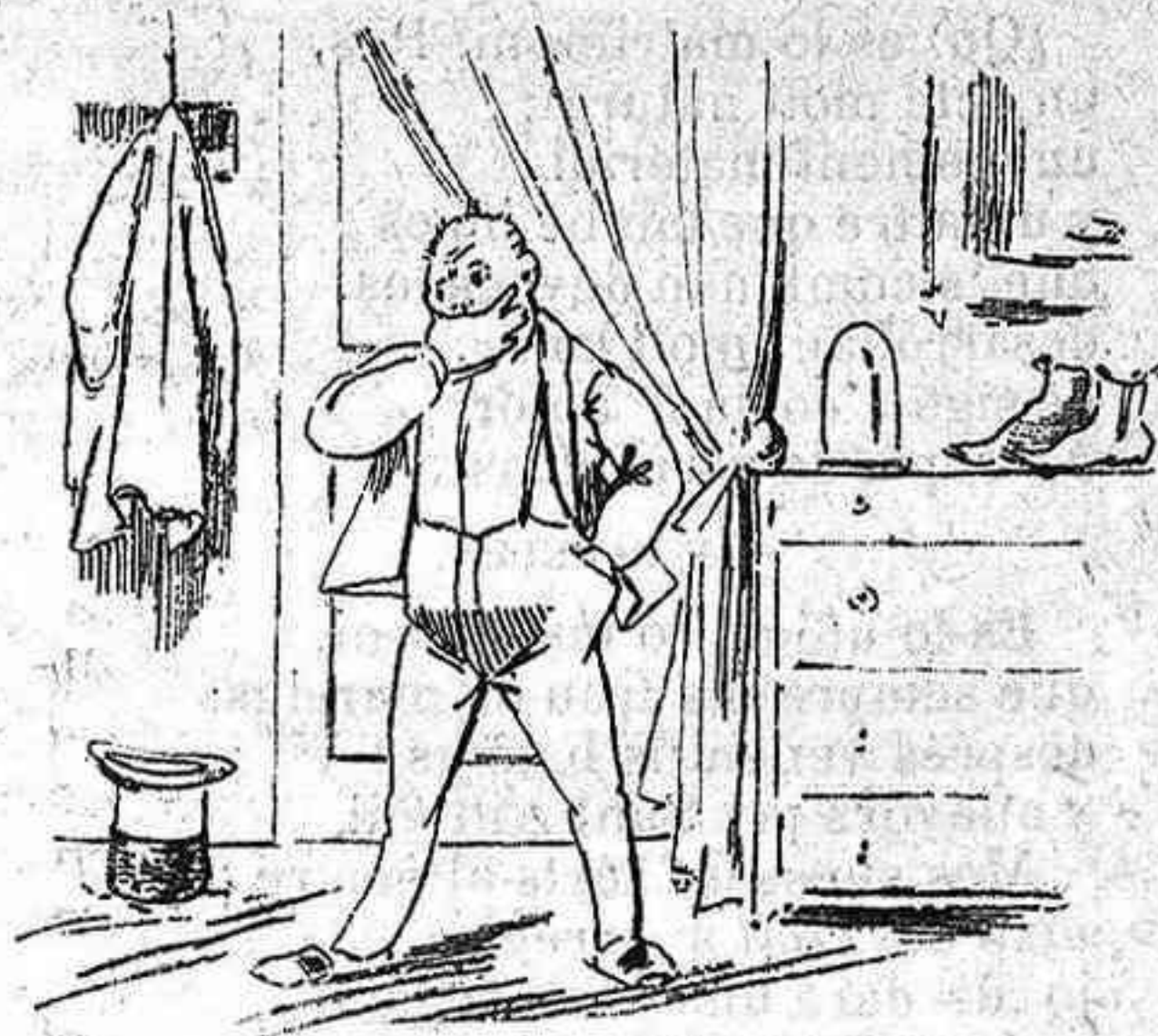
Ella y jo 'ns portém molt bé;
¿qué diu, si 'ns barallém may?
¡oh barallas si que ray!
cada mitj hora 'ns hi té.

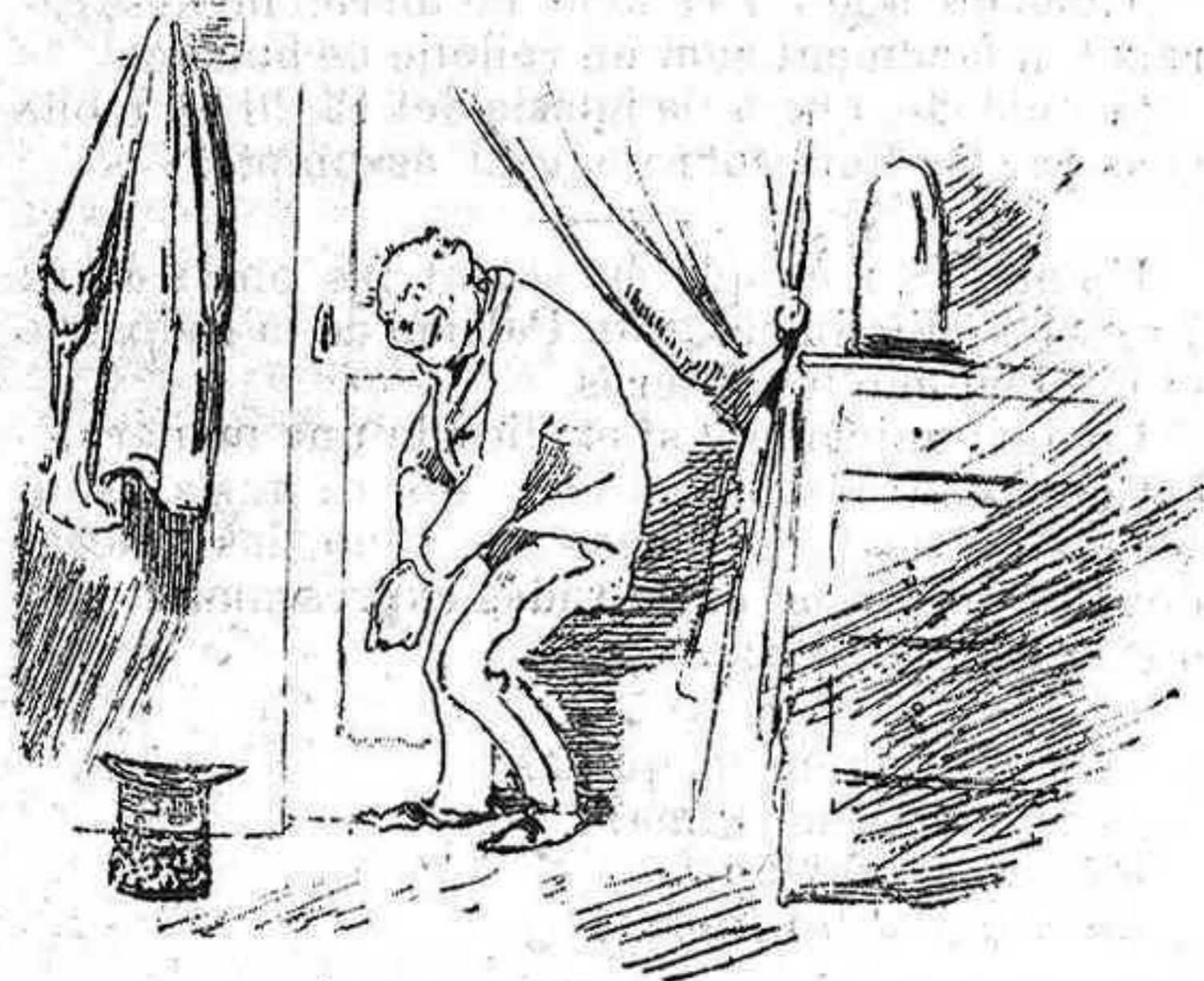
LO PRIMER FILL. (Dibuixos de J. Cuchy.)

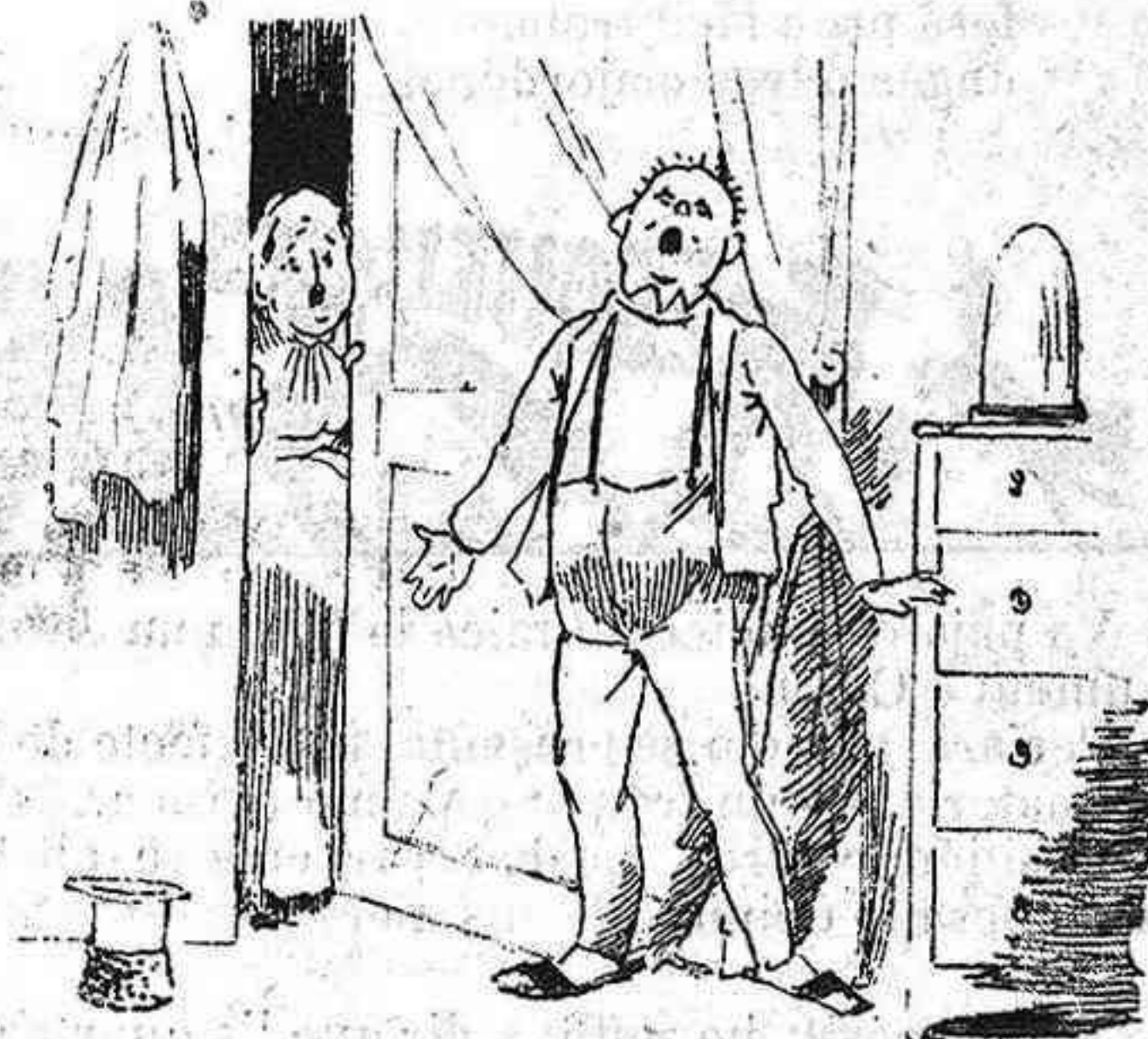
¡No n' está poch de content lo Sr. Xirinachs, veyent que la seva esposa está ja aixís... aixís...!

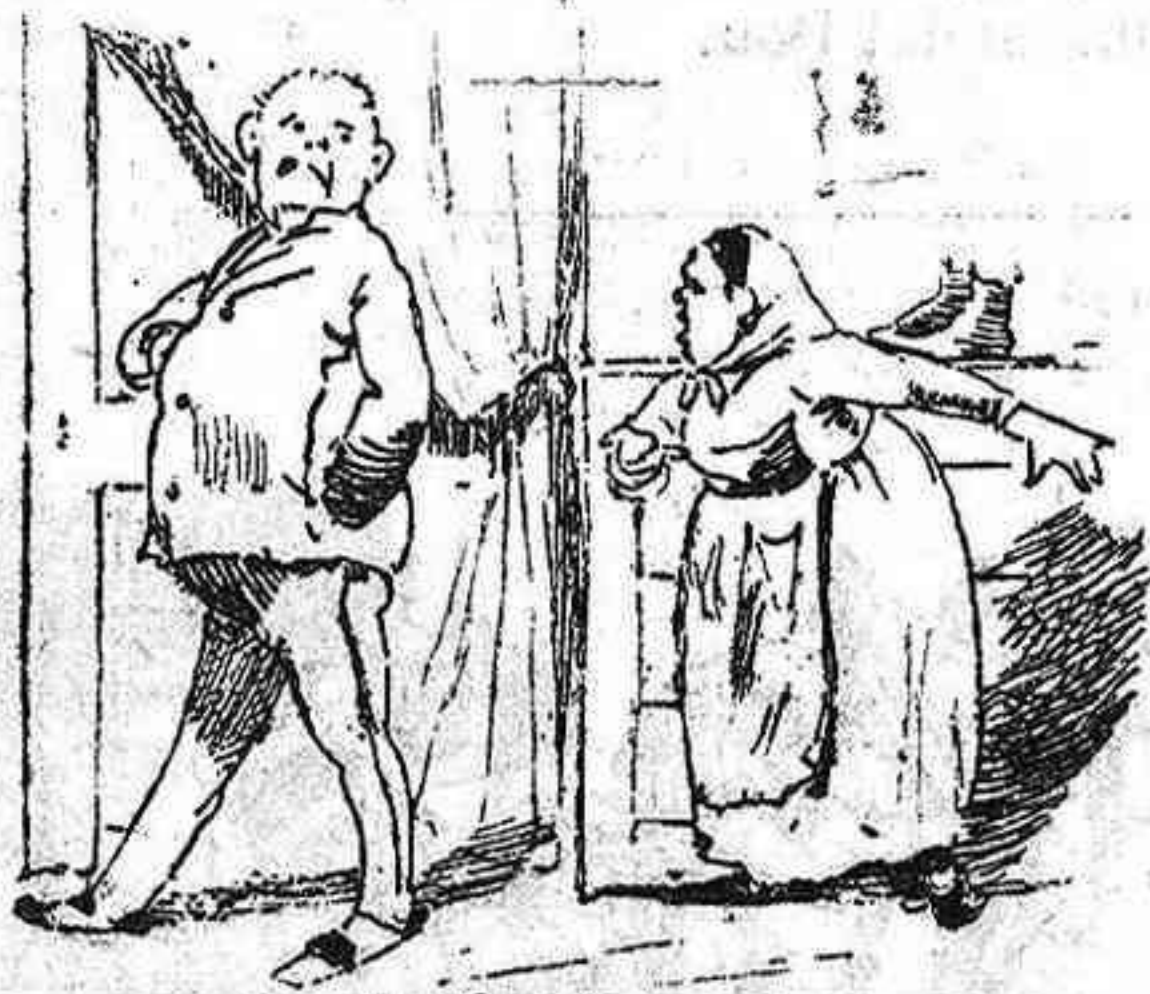
Arriban á casa y ¡pataplaf! la bona senyora comença á sentir los primers síntomas... ¡Quín nequit lo pobre Sr. Xirinachs escoltant'ho tot desde la sala...

¡Ah salerol! ¡Ja havém sortit de penas! Ja se sent lo primer plor de la criatura...

—Sr. Xirinachs... tè un nen com un àngel.
—¡Un fill! ¡Gracias á Dèu!

—Senyor: hi ha 'un subjecte que 'l demana.
—¡Que passil!

—Dèu lo quart... Desitjaría parlar al Sr. Xirinachs.
—¡A quin? ¡al pare ó al fill?

Jo per ferli pó, renego
ò l' hi sento las costuras,
y ella té dugas criaturas,
per cada cop que li pego.

UN HOME DE CIENCIA.

¿Qu' es lo matrimoni? Res,
un acte molt natural;
un element material
y un altre que també ho es
que 's combinan devegadas,
desarrollant molt calor,
bè siga á copia d' amor
ó á copia de garrotadas.

UN CAPELLÀ.

Es lo únich, lo matrimoni,
que sempre 'ns treu de mareigs;
després venen 'ls bateigs
y allavors ¡ay Sant Antoni!
Mes si essent sòrts al nostre ¡ay!
aixó del civil s' arregla,
jo ,us daré una bona regla:
—*Jovenets no us caséu may.*

Perque, de totas maneras
nosaltres no 'n trayém res,
y luego hi hauria més,
moltas més noyas solteras.

Y entre mitj de tantas donas,
y sense gayre buscar,
fora prou fácil trobar
dugas ó tres majordonas.

M. ESCRIU.

Va pujant de mica en mica la columna del mo-
nument á Colón.

Per ara, tal com se presenta, fá l' efecte de una
palmatoria, ab un trós d' espelma rayada.

Desitjém veure'l acabat per emetre ab tota
franquesa la opinió que 'ns mereixi.

Y á propòsit: he sentit á dir que 'ls quartos del
empréstit que vá contractarse, units als que s' ha-
vian recaudat per subscripció pública, s' están
acabant, y que será precís buscarne més, si 'l
monument ha de terminarse.

Sent aixís, resultarà que l' import de l' obra
será tres vegadas la cantitat *pressupuestada*
avants de empéndrela.

¡Cosas de la Casa gran!

Lo mateix succehirá ab l' Exposició: costará
tres vegadas més de lo que 's crehuen; donará
ingressos tres vegadas inferiors á lo que 's figu-
ran, y, Barcelona se fastidiará per sis.

Dissapte, eclipse total de lluna.

Al mateix temps feya un vent y un fret
sava la pell de gallina.

Un astrónomo de carreró deya:

—No ha de fer fret, si han apagat lo llum.

Terminada l' Exposició se pensa utilisar lo de-
partament destinat á agricultura per establirhi
los Encants.

¿Los Encants ó 'ls Desencants?

Perque 'm sembla que allá hi hém de veure 'ls
restos de moltas grandesas que semblan d' or y
son de quincalla.

Una pregunta de un periódich:

—«¿Hont se troba actualment un magnífich re-
llojje de torre que la ciutat de Venecia vá regalar
als concellers de Barcelona, y un dels passats
Ajuntaments vá cedir á la Parroquia del Pi?»

Han passat varios días y lo qu' es fins ara la
pregunta no ha tingut resposta.

¡Cuidado que un rellojje de torre, no desapa-
reix tan facilment com un rellojje de butxaca!

¡Y cuidado, que á la iglesia del Pi, hi ha molts
ciris per fer llum sobre aquest assumpto!

Un amich mèu que ha seguit las obras de la
Exposició diu que al gran Palacio de la Industria
s' hi notan moltas goteras.

Lo qual unicament s' explica de una manera.

Com que l' Exposició no s' obrirá fins al istiu,
y aquell Palacio té forma de vano, las goteras
deuen haverlas' hi deixadas expressament per-
que fassi més fresca.

¿Y la galería de máquinas?

¿Y la secció marítima?

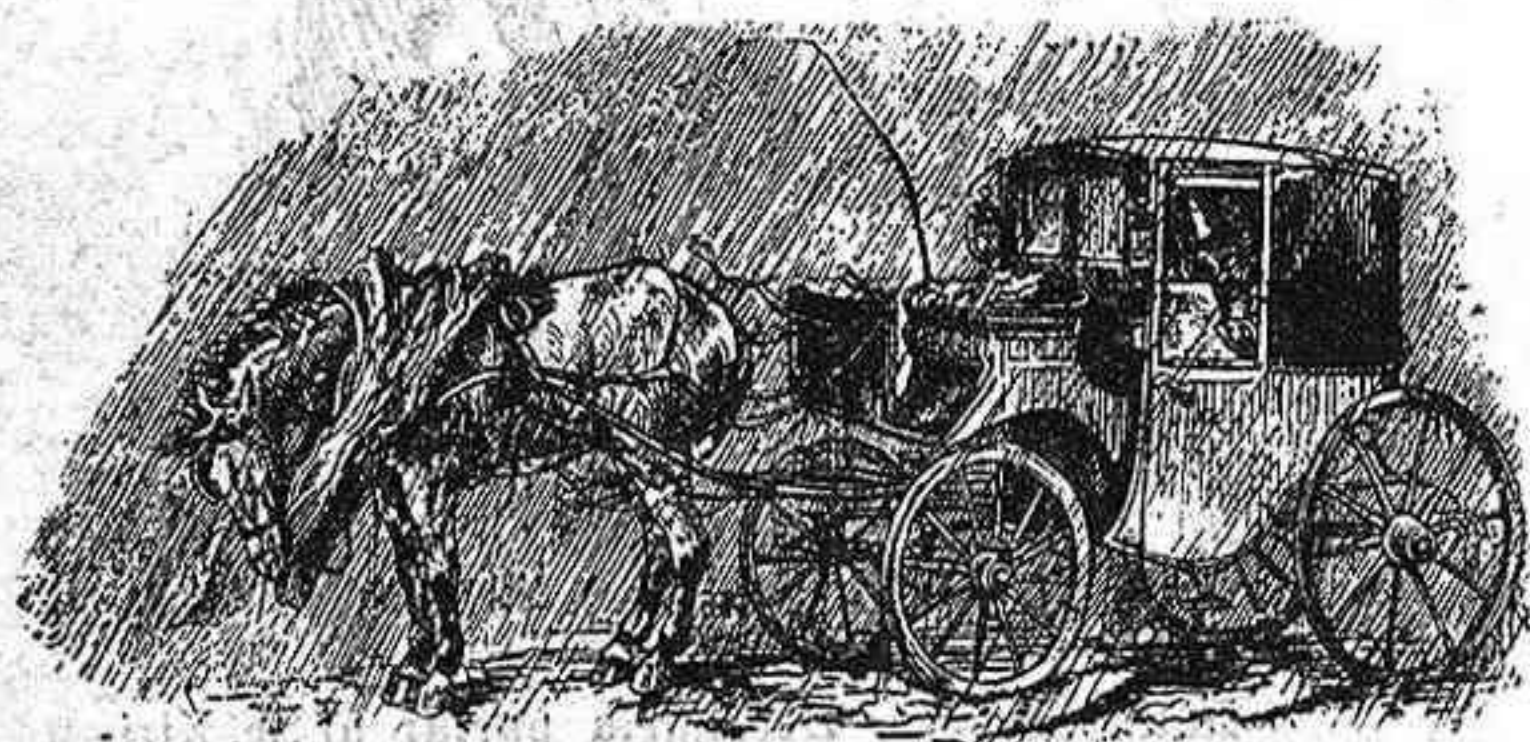
Per ara s' afaytan

Rebajas del tlo Paco.

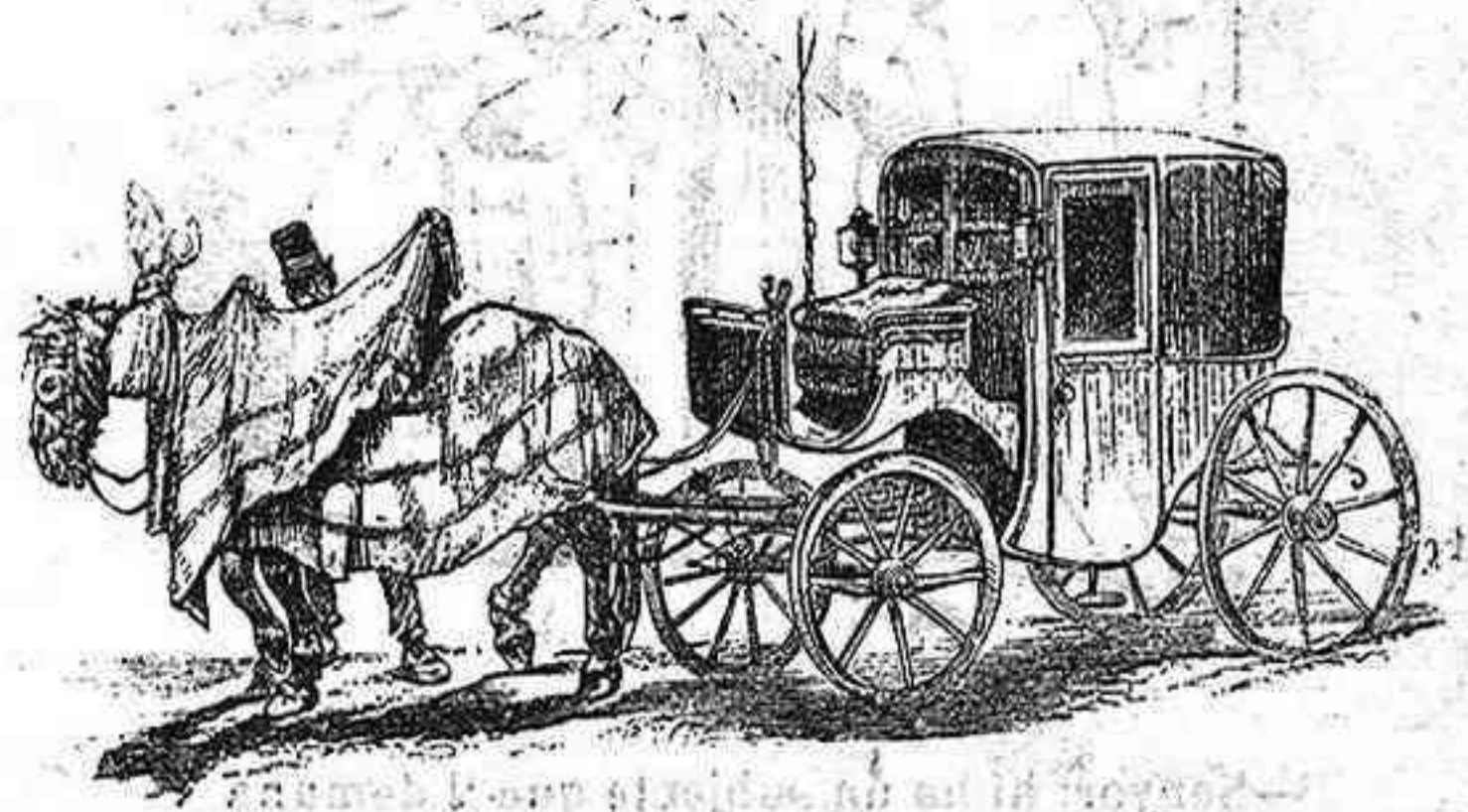
Dintre de alguns días debutará en lo Liceo un
nou tenor mallorquí anomenat Roig y Bou.

Un apellido inverossímil.

Se 'm figura 'l Bou perseguint al Roig, y 'l
Roig fugint del Bou.

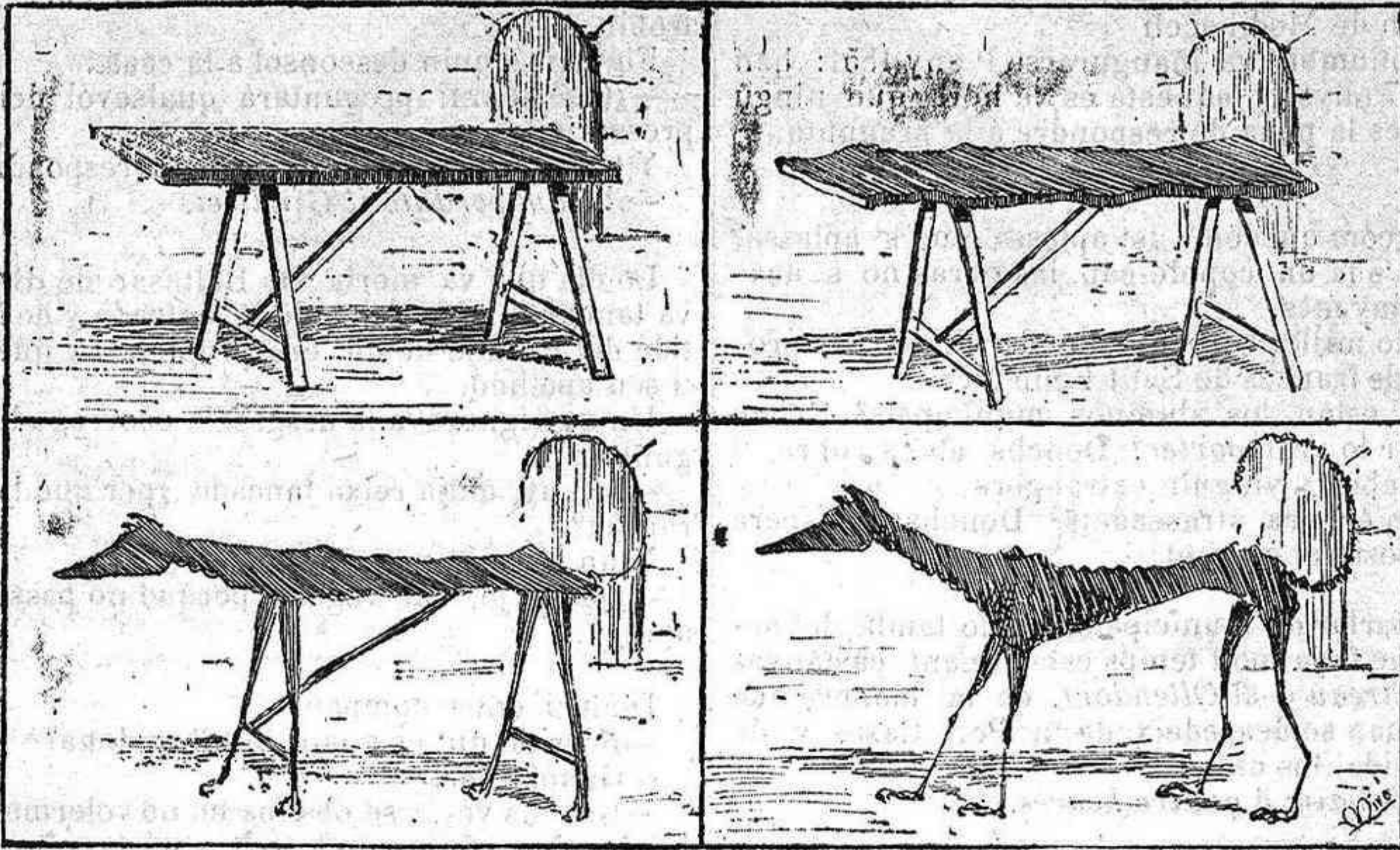
Plou molt: ficat aquí dihs
y repassant lo sèu diari,
lo cotxero es més felis
que si fos un millonari.

Lo xubasco ja ha passat,
fa un sol que hasta arriba á coure,
y ara tapa 'l sèu caball
¡per si acás tornava á ploure!

AVANTS Y DESPRÉS.

Aquí veuen com d' un banch,
prenent la mida ben justa,
pot molt bè sortirne un gos...
que també sembla de fusta.

Los toreros á América:
Agujetas, ha suferit una puntada al pit.
Hermosilla, una ferida á la cuixa.
Ramón López, una cullida.
Y Saleri, al donar lo salt de la garroxa, no vá
parar fins al altre barri.
Tot aixó á Méjich.

A l' Habana al picador Xato la verola l' está
grabant.
Lo banderillero Hipólit Sanchez ha suferit una
gran banyada á l' anca.
A Hermosilla un toro vá tirar-lo en l' ayre.
Y Guerrita ha suferit una gran ferida al coll.
De aixó se 'n diu anar á América á fer fortuna.

No pot queixarse D. Francisco de Paula.
En la última sessió celebrada pels vocals asso-
ciats, tots, en massa, y sens la més mínima dis-
cussió, van votar los-entarugats.

Un detall.
Sembla que 'l ciutadá benemérit, sens dupte
perque no 's cansessin, y per evitar que l' ayre
del carrer esbravés l' esperit de disciplina que
tots ells duyan encarnat, va disposar que 'ls
anessin á recullir a domicili en cotxe.

De manera, que podém dir que 'ls vocals asso-
ciats van en cotxe, de gorra, com á un enterro.

No hem parlat encara de las carnicerías mo-
delo, y aixó que valen la pena.

Los carnicers que feya tan temps abusavan de
la paciència y de la dentadura dels consumidors,
endossantnos cada tros de corretja que no sabíam
com mastegar-lo y cada llonsa de bé que feya fa-
rum de moro de una hora lluny, necessitavan que
vingués una companyia á donarnos carn sana y
cebada, com Déu mana y l' estómach necessita.

Ara si aquells volen posarse bè ab lo públich,
ja saben com han de ferho.

De la competència n' han de sortir la bordat y
la baratura.

L' Ajuntament per la seva part podria protegir
la bona alimentació y al mateix temps l' higiene,
á poca costa.

Un intel·ligent en la materia m' ho feya notar.
—Lo dia que al escorxador, en lloch de recau-
darse l' arbitre sobre las carns, per pés, se re-
caudi per caps, l' interés dels carnicers será ma-
tar bestiar gros y cebat, y llavors menjarém
conforme.

¿No 'ls sembla que Barcelona estaria satisfeta,
si l' Ajuntament, en lloch de ocuparse dels en-
tarugats se dediqués ab preferència á la qüestió
de las carns?

Van á gastarse mil pessetas en netejar la co-
lumna y l' estatua de Galcerán Marquet.

L' historia de aquest monument es xocant y
avuy son molts los que la ignoran.

L' Ajuntament s' havia proposat honrar la me-
moría de Blasco de Garay, al qual se li atribu-
heix equivocadament la primera proba del vapor
aplicat á la navegació, realisada en lo Port de
Barcelona.

Estava alsantse l' actual columna, y van obser-
var personas intel·ligents que lo de Blasco de Ga-
ray era poch menos que una falornia, y que un
monument en tals condicions posaría en ridícul
á la corporació que manés erigirlo.

Llavors s' acordá cambiar á Blasco de Garay
per un altre personatge, y 's decidí que 'l favores-
cut sigués Galcerán Marquet.

Ja tením á Galcerán Marquet dalt de la xama-
neya.

Y ja tením també á un conegut historiador re-
manant papiers vells, per reunir os mérits del
marino catalá, honrat ab un monument públich.

De sas investigacions va resultar que Barce-
lona, en l' época de la seva grandesa, tingué suc-
cesivament tres ó quatre Galceráns Marquets,
tots ells marinos.

Ara bè, 's desitja saber á quin de aquets Gal-

cerans Marquets correspon l' estàtua de la plassa del Duch de Medinaceli.

Lo monument va inaugurar-se l' any 1851: han passat 37 anys, y aquesta es la hora que ningú s' ha pres la pena de respondre á la pregunta.

Y bè ¿cóm quedém? ¿s' aplança ó no s' aplança? Si no 's fa un cop-de-cap, las obras no s' acabarán may més.

Aixó lo millor sería que ho decidissen los professors de francés de Sant Felip Neri.

¿Cóm están los alumnos municipals? Saben conjugar lo verb *porter*? Donchs ala, s' obra 'l vuit de abril y vinguin extrangers

¿Están encara atrassadets? Donchs s' espera que 's posin al corrent.

Y al parlar de municipals, parlo també del alcalde que fa ja molt temps está donant castanyas al *Chantreau* ó al *Ollendorf*, de tal manera que hasta quan se despedeix de 'n Pere Casas y de 'n Masvidal los diu:

—A *demain*: á quatre heures.

Lo notable dissecador señor Darder prepara una exposició particular de Historia natural, Anatomía comparada y Antropología, que s' instal·lará, durant l' Exposició Universal, en un local construït exprofés en lo Passeig de Gracia.

Recomaném al señor Darder .a que d' Antropología 's tracta, que 's procuri exemplars de una nova rassa originaria de Barcelona.

Nos referim á la rassa del nas llarch.

No volem aludir al señor Masvidal, sinó als que, á conseqüencia del fracás de l' Exposició, se quedarán ab tres pams de nas.

Pera 'l próxim Carnaval s' anuncian ja dos cabalgatas: l' una á benefici de la Casa bressol y de Lactancia, de la qual formarán part numerosas carretelas ab tipos del Teatro Catalá: y l' altra á cárrech de la humorística societat *Niu Guerrer* que 's proposa desarrollar de una manera plástica 'l següent tema:

—Misteris de Barcelona.

Ja 'm sembla qu' estich veyent la Passió y Mort de la Pubilla.

L' oració del Hört... del Parque.

La cena.... á cárrech exclusiu dels regidors.

L' assotament per en Cinto y 'l Nasi.

La coronació d' empréstits.

La sortida al balcó del Municipi.

Lo carrer de l' Amargura, ab la creu de l' Exposició sobre l' esquena, etc., etc.

Ja té tela tallada 'l Niu Guerrer.

Un rey vindrá—segons noticias—á visitar l' Exposició Universal de Barcelona.

Al ciudadá benemérit ja no li faltarà més que 'l caball, y que oros siguin trunfos, per cantar las quaranta.

Lo beco encarregat de fer marxar lo gran navío que ab lo títol de Hotel Fonda Internacional s' está aixecant en lo Passeig de Colón, procedeix de Niza y 's diu Giudicci.

Una escena.

Com que 'l edifici es tan gran, podrá molt bèn

succehir que un día necessitin al amo y no 'l trobin.

Figúrinse quin desconsol á la casa.

—¿Qué teniu? preguntará qualsevol dels empresaris.

Y un *garçon* italiá será capás de respondre:

—*Aviam perduto il Giudicci*.

Lo día que va morir D. Baltasar de Bacardí, va tancar-se mitja reixa de la entrada y de la sortida del Pasatje de qu' era propietari y que porta 'l seu apellido.

Un que ignorava la desgracia ocorreguda, preguntava:

—Ay, ay, mitja reixa tancada ¿per qué ho haurán fet?

Y un seu company responia:

—Que sè jo. Tal vegada perque no passi tan l' ayre.

Diálech entre companys:

—¿Veritat qu' es guapa la mèva dona?

—Guapíssima.

—Donchs vés... se obstina en no volerme donar heréu. Com ¿te 'n rius? Jo 't voldria veure en lo mèu puesto.

L' altre ab malicia:

—Jo també.

Un pensament:

May es la primera paraula de las donas; *sempre* la darrera.

En un carrer del Ensanxe, á altas horas de la nit, surt pèl balcó una senyora tota esparverada cridant al sereno:

—¡Joseph! ¡Joseph!... ¡Serenos!

Lo sereno desde baix:

—En Joseph es lo sereno de més amunt... Jo 'm dich Pep ..

De un home polítich que havia figurat y mediat en tots los partits, se deya en una tertulia:

—Aquest mestre es com los camaleons, que sap pendre tots los colors.

—Tots menos un, replicá 'l periodista Ningú pot dir que l' haja vist may tornarse roig.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Ma-teu*.
2. Id. 2.ª—*Te-o-do-ro*.
3. ANAGRAMA.—*Lleó-Lelo*.
4. MUDANSA.—*Pell-Pel-Per-Pep*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*San Feliu de Llobregat*.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Bergantí*.
7. CONVERSA.—*Anita-Tomás*.
8. GEROGLÍFICH.—*Lo deure y no pagar no es pas nou*.

LLIBRERÍA
ESPANYOLA

Rambla del Mitj

N.º 20

LOPEZ-EDITOR

BARCELONA

LAS NOVELAS AMOROSAS

Tomo 4.º

▲ OBRAS NUEVAS ▲

La Novela de la Miseria

POR

XAVIER DE MONTEPÍN

EL CASO DE SUSANITA—EL FRUTO PROHIBIDO

POR CARLOS AUBERT

Un magnífico tomo en 8.º cubierta al cromo, una lámina al agua fuerte y multitud de dibujos, Ptas. 2.

LAS CALLES DE MADRID

REVISTA CÓMICA LÍRICO-FANTÁSTICA

Aplaudida, silbada y prohibida en el teatro Circo de Price.

Ptas. 2.

ENREDOS Y TRAPISONDAS

por MANUEL CUBAS

Un tomo en 4.º con cubierta al cromo y láminas en colores, Ptas. 2.

CANTOS MODERNOS

por R. D. PERÉS

con ilustraciones de APELES MESTRES

Forma un elegante tomo en 8.º impreso con esmero, Ptas. 3.

LAS MUJERES DE PARÍS

POR A. HOUSSAYE

Forman la obra 4 tomos en 8.º con una elegante cubierta al cromo cada uno de ellos, Ptas. 4.

EL RACIMO DE GROSELLA

por PAUL DE KOCK

Un tomo en 8.º cubierta al cromo, Ptas. 1.

JOSÉ ZORRILLA

LA ÚLTIMA BREGA

(LOS RINCONES DE VALLADOLID)

Por todos medios y modos voy á ver si en mi vejez gusto á todos una vez ó riño una vez con todos.

Un cuaderno en 4.º, Ptas. 0'50.

EL AÑO PASADO (1887) por JOSÉ YXART Ptas. 2

Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

VÍCTOR HUGO

UN LIBRO DE SUS OBRAS

Forma un tomo en 8.º, Ptas. 2.

BIBLIOTECA SELECTA

Colección de obras de los mejores autores nacionales y extranjeros.

OBRAS PUBLICADAS

I	Viaje al rededor de mi cuarto y Excursión nocturna alrededor de mi cuarto, por J. Maistre.	1 vol.
II	Werther, por Goethe.	1 »
III	Aventuras maravillosas, por Edgar Poe.	1 »
IV	Avatar, por Teófilo Gautier (3.ª ed.)	1 »
V	Leyendas de Oro, por T. Llorente (2.ª edición).	1 »
VI	El Endemoniado, por C. Dickens (3.ª edición).	1 »
VII	Hugo el Lobo, por Erckman Chatrian (2.ª edición).	1 »
VIII	Amorosas, por Teodoro Llorente (2.ª edición).	1 »
IX	Baladas, por Walter Scott.	1 »
X	Cántico de Nochebuena, por C. Dickens.	1 »
XI	Cuentos de los Vosgos, por Erckman Chatrian.	1 »
XII	Novelas Alemanas y Escandinavas.	1 »
XIII	¡Vencido!, por Mme. Emilio de Girardin.	1 »
XIV	La Reina de Saba, por T. Bayley Aldrich.	1 »
XV	Doloras, por D. Ramón de Campoamor.	1 »
XVI y XVII	El mundo tal y como será en el año tres mil, por Emilio Souvestre.	2 »
XVIII	El Progreso, por E. Souvestre.	1 »
XIX	Cuentos flamencos, por E. Consience.	1 »
XX	Dos Episodios, per E. Vichert.	1 »
XXI	El Título de Propiedad, por E. Eggleston.	1 »
XXII	Federico el guardabosque, por E. Chatrian.	1 »
XXIII	Cuentos suecos.	1 »
XXIV	Aventuras de un niño Calavera, por Tomás Bayley Aldrich.	1 »
XXV	Espirita, por Teófilo Gautier.	1 »
XXVI	Croquis americanos, por B. Harte.	1 »
XXVII	Los pequeños poemas (1.ª serie), por D. Ramón de Campoamor.	1 »
XXVIII	Doble amor.—Margot, por Alfredo de Musset.	1 »
XXIX	Relatos breves, por D. F. Mathé.	1 »
XXX	Fantasías, por Carlos Dickens.	1 »
XXXI	Historia de una Momia, por Teófilo Gautier.	1 »
XXXII	Los pequeños poemas (2.ª serie), por D. Ramón de Campoamor.	1 »
XXXIII	Los pequeños poemas (3.ª serie), por D. Ramón de Campoamor.	1 »

Precio Ptas. 0'50 cada tomo.

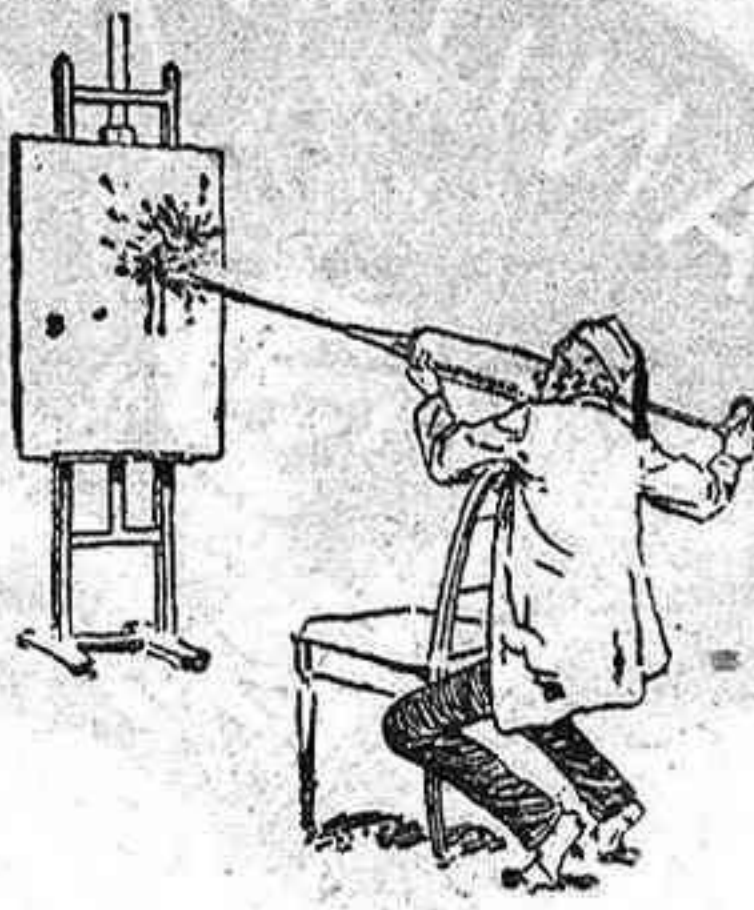
NOTA.—Tothom que valga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo, bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

UN PINTOR IMPRESIONISTA.

¡Pintar un paysatge! No hi ha res més fácil

¡Tè! 'S comensa aixís.

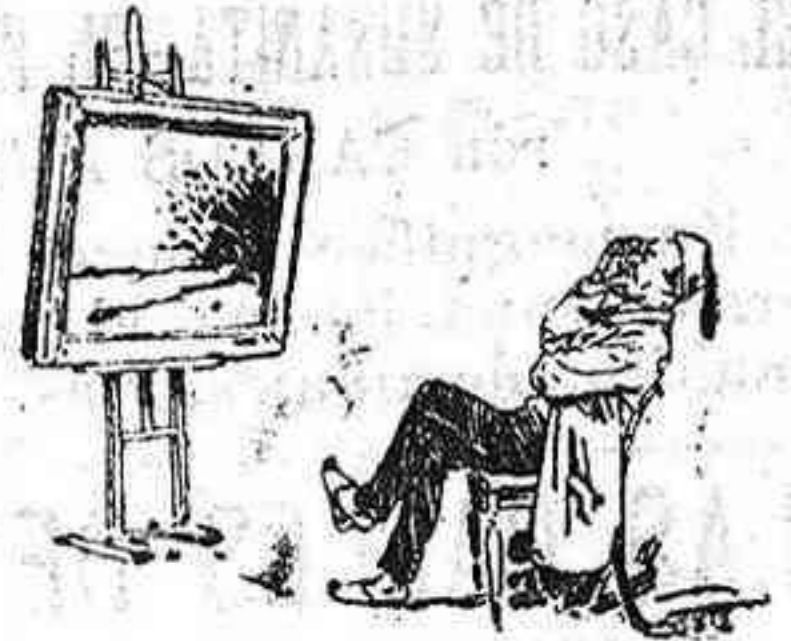
Bueno:

Ara 's decanta la tela aixís.

Després aixís...

Y ja está... ¿Volen un paysatge més agradable y aixerit?

XARADAS.

(A mon desconegut amich J. STARAMSA.)

Lo mal que 't va ocasionar
l'aparató anunciadó
vaig sentirlo de debó,
mes no vaig poguer plorar,
pués simpatías grans tinch
per tals trastos: lo perquè
explicarte intentaré
ab la major hu-dos-cinch.
Al quart-tres-quarta jò anava
d' un hu-terça que 'm devía
vint duros, y que fugía
cada cop qu' ab mi 's trobava.
Corrent ell tot esbarat
topá ab una anunciadora
y li caigué allá á la vora
un paper embolicat:
l' agafó jo ab tres-dos-quint,
lò desfaig ab poch apuros,
trobo ab bitllets dos cents duros
y me n' hi quedo un de vint.
Are prima-dos-tres-quatre
segona tersa total
per mí un aparató tal
es digne, y si 'l puch combatre.

S. Ustr.

MUDANSA.

TARJETA.

DOCTOR TOTAL
especialista en las enfermetats de la tot
Carrer de 'n total.

SUTERO FUROR Y C.^a

ANAGRAMA.

Un tot ja bastant malalt
mitj mort.
va da á l' escala un total
molt fort.

PEP ROMAGOSA.

ENDAVINALLA.

Tant aviat soch rich com pobre
com també solté y casat;
quan me matan, ressucito.
Endavina 'l disbarat.

ATTORT J.

TRENCA-CLOSCAS.

¡PORTA MES LLASSOS LA ADELA!

Combinar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá.

TAIXONERA

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Sustituir los pichs ab lletras de manera que llegidas vertical y horisontalment donguin: 1.ª ratlla.—Nom de home: 2.ª ratlla.—Gran filòsof: 3.ª ratlla.—Nom de home.

F. RIBAS S.

PREGUNTAS.

- 1.ª Dos tres ab qua ¿quan fan?
- 2.ª Qu' es lo que 's véu constantment al mitj de París?
- 3.ª Quín es lo sant que may se mou del mitj de Ripoll, Breda, Horta y Tremp?

A. FORTUNY D.

GEROGLÍFICH.

MATA-MORTS.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 23.